

1. **Marielund** Detta är en av Fotskäls Hembygdsstugor, men ägs av Marks kommun. Vi går bakom Marielund och tar Mösagata mot Höga.

2. **Rotastöva** - Fattigstuga

Höga Rote var mycket tidigt ute med att bygga en stuga för de gamla, redan på 1850-talet. Anna i Kalvhagen, som gick under benämningen Kalvhagedäka, var här den sista boende. Hon dog då hon hjälpte till vid tröskning på en gård i Vilg runt 1910. Huset stod kvar till omkring 1915, bara grunden syns idag.

3. **Stenåldersboplats** Vi fortsätter mot Höga By och tar av till höger ner mot kyrkan.

Åkrarna till vänster har uppvisat så många föremål från stenåldern att platsen är klassad som stenåldersboplats.

4. Gör en avstickare ifall du vill gå gamla landsvägen mot Hajom, som var i bruk till 1939, och se **Mellby gamla bro**.

5. Vi kommer ut till stora vägen och tar till höger mot hembygdsstugorna och kyrkan. **Fotskäls kyrka** byggdes 1864, *utämpad* den gamla, som var för liten! På den tiden uppgick befolkningen i Fotskäl till 2000 personer - mot cirka 600 idag.

Hembygdsstugan som kallas **Alfreds**, ägs av Fotskäls Hembygdsförening.

Birgers, som vi ser upp till vänster ägs av kyrkan och byggdes av ställningsvirke och delar av gamla kyrkan 1865. Hembygdsföreningen får disponera detta hus.

6. Vi går vidare på gamla Kyrkvägen, som från början är **Grewareds kyrkväg**. Kommuner Samuel Carlberg beslutade nämligen 1794 att Grewareds kyrkväg skulle förläggas över Vikulla ägor. Glöm inte att titta tillbaka över axeln och se Grewaredsbornas mål, kyrkan.

7. Nu står vi vid ett gammalt soldattorp, som kallas **Ryssa-Petters**. Han som uppförde detta hus och jordkällare hette Anders Andersson men gick under namnet Ryen eller Ryssen. Sonen Petter, född 1863, fortsatte sin levnad här och blev soldat 1884.

8. Vi vandrar vidare förbi Annelund mot **Grönelid**. Här bodde två systrar. Den ena hette Anna-Greta, född 1847, och kallades Kalvhultens dotter. Den andra hette Josefina, född 1858, och var lärarinna i Guthults skola på Strätehed. Vi kan se resterna av deras hem, en liten bit ner på vänster sida. Här finns ett bänkbord anpassat för handikappade uppsatt; hoppas den medhavda fikan smakar!

9. Vi strövar framåt ytterligare en skogsväg och kommer ner till **Fotskäls Bydegård**, som byggdes 1953. Den tidigare brann ner året innan. Idag visas de senaste filmerna åter på bygdegårdens biograf!

10. Ännu en avstickare går till **Kolera-kyrkogården** och sen tillbaka via Palmgrens väg och Mösagatan till Marielund.

FOTSKÄLS HEMBYGDSFÖRENING

Text: Elvy Eriksson

NATUR- OCH KULTUR- VANDRING

Upplev byarnas kultur från århundraden tillbaka samt vandra i lummig grönska och växtrikedom.

Vandringen utgår från Marielund och Mösagata till Högas rotestuga, Kyrkbyn, Ryssa-Petters, Grönelid, Bydegården och tillbaka till Marielund.

Kan också kombineras med Mellby gamla bro och Kolerakyrkogården.

Det handikappanpassade bänkbordet kan nås via vägen som går ner vid gamla Mejeriet.

RÖDA LEDEN

5-6 KM 2H

